

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Gh. Stratulat)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Alexandru Mogoreanu, reprezentat de
avocatul Marina Frecauțan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Biluxtrans” împotriva lui Alexandru Mogoreanu cu privire
la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2017, SRL „Biluxtrans” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Alexandru Mogoreanu cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 19 noiembrie 2014, Alexandru
Mogoreanu, deținând funcția de președinte al blocului de locuit, amplasat în mun.
Chișinău, or. Codru, str. Sihastrului 42/2, în contul unor lucrări cu valoarea de
peste 242 107 lei, a semnat o recipisă, prin care și-a asumat față de SRL
„Biluxtrans” responsabilitatea de a nu crea impedimente administrației
întreprinderii în realizarea relațiilor contractuale de vânzare-cumpărare a bunului
imobil și terenului aferent din str. Sihastrului 42/1, or. Codru, mun. Chișinău cu
administrația SRL „Monolit Business Grup”.

Reclamanta a specificat că la solicitarea condiționată a lui Alexandru
Mogoreanu au fost executate lucrări la blocul locativ, amplasat în mun. Chișinău,
or. Codru, str. Sihastrului 42/2, în temeiul unui contract de prestări servicii,
lucrările fiind executate de către Serghei Guțu, la solicitarea și din contul
achitărilor efectuate de SRL „Biluxtrans”.

Astfel, a relevat că în scopul realizării condițiilor contractuale prevăzute în
antecontractul din data de 14 noiembrie 2014, încheiat între SRL „Biluxtrans” și
SRL „Monolit Business Grup”, de către administrația SRL „Biluxtrans” a fost
achitată, în beneficiul SRL „Monolit Business Grup”, suma avansului de 190000
de lei.

Mai mult, reclamanta a susținut că Alexandru Mogoreanu neîntemeiat a înaintat pretenții în privința unei părți a terenului amplasat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihastrului 42/1, care se află în vecinătate imediată cu blocul locativ al cărui președinte este, deoarece SRL „Biluxtrans” a fost de acord de a presta lucrări de reparații a blocului, sub condiția ca acesta să nu creeze impedimente SRL „Biluxtrans” în realizarea tranzacției și respectiv a dreptului său de proprietate.

Or, urmare a unor împrejurări neclare de către Alexandru Mogoreanu și membrii familiei sale au fost inițiate în instanța de judecată litigii cu pretenții față de terenul menționat supra.

Totodată, reclamanta a relevat că conform datelor contabile ale administrației SRL „Biluxtrans”, costurile totale a lucrărilor de îmbunătățire și reparație a blocului, executate la solicitarea lui Alexandru Mogoreanu au fost estimate la suma de 242 107 lei, lucrări executate în temeiul unui contract de prestări servicii de către Serghei Guțu, la solicitarea și din contul achitărilor efectuate de SRL „Biluxtrans”.

De altfel, SRL „Biluxtrans” a menționat că în baza acțiunilor lui Alexandru Mogoreanu au fost depuse mai multe plângeri la organele de drept, inclusiv de către locatarii blocului locativ amplasat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihastrului 42/2, în persoana lui Vizitiu Ruslan, Lilia Vizitiu Lilia, de la care Alexandru Mogoreanu a solicitat bani în contul lucrărilor executate de SRL „Biluxtrans”, cu specificarea că acele lucrări de reparații și îmbunătățire au fost efectuate din contul lor.

A susținut că față de Alexandru Mogoreanu la 30 decembrie 2016, a fost înaintată o reclamație/cerere prealabilă, prin care s-a încercat soluționarea litigiului pe cale amiabilă, însă aceasta nu s-a finalizat cu vreun rezultat.

SRL „Biluxtrans” a solicitat încasarea din contul lui Alexandru Mogoreanu a sumei de 247 107 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Biluxtrans”; a fost încasat de la Alexandru Mogoreanu în beneficiul SRL „Biluxtrans” prejudiciul material în sumă de 242 107 lei și taxa de stat în sumă de 7 264 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 03 octombrie 2018, Alexandru Mogoreanu, reprezentat de avocatul Marina Frecauțan, a declarat apel, prin care a solicitat casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Alexandru Mogoreanu, reprezentat de avocatul Marina Frecauțan și a fost menținută hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 8, 14, 513, 572 din Codul civil, a constatat că recipisa semnată la 19 noiembrie 2014 de către Alexandru Mogoreanu, a fost o sursă generatoare de obligații în temeiul căreia se desprinde angajamentul semnatarului cu privire la respectarea anumitor condiții, în schimbul dreptului său de a solicita și primi servicii de reparații și îmbunătățiri ale edificiului din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihastrului 42/1, din contul SRL „Biluxtrans”. Obligațiile lui Alexandru Mogoreanu fiind corelative obligațiilor SRL „Biluxtrans” de efectuare a lucrărilor ce constau în: reparația acoperișului

blocului locativ, parțial fațada, reparația cazangeriei, montarea cazanului, reparația cosmetică în încăperea cazangeriei, instalarea luminii electrice și apei potabile, divizarea în drept a lotului adiacent cu suprafața de 0,06 ha, cu înregistrarea la oficiul cadastral, soluționarea problemelor legate de canalizarea blocului locativ, crearea accesului la fântâna cu apă potabilă construită de locatarii blocului locativ din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihastrului 42/2, nr. cadastral XXXXX sau montarea fântânii în fața blocului din aceeași adresă.

Așadar, Colegiul a reținut că obligațiile executate de către SRL „Biluxtrans” se confirmă prin facturile fiscale (f.d. 29-31, 34, 36, 38-41, 48) care demonstrează că au fost suportate cheltuieli pentru efectuarea lucrărilor indicate în textul recipisei din 19 noiembrie 2014; devizul local din 16 februarie 2015 (f.d. 42-43); contractul de executare a lucrărilor, încheiat între SRL „Biluxtrans” și Serghei Guțu (f.d. 44-45), prin care s-a convenit la efectuarea lucrărilor; conturile de plată (f.d. 28, 32, 33, 35, 37, 40, 47, 49), ceea ce a și servit temei de admitere a acțiunii de prima instanță, în cazul în care reclamanta a suportat cheltuieli esențiale pentru efectuarea lucrărilor pe care și le-a asumat, contând pe buna-credință a lui Alexandru Mogoreanu și pe faptul că acesta și-a asumat obligația să nu pericliteze sau dăuneze în vreun fel realizării antecontractului încheiat între SRL „Biluxtrans” și SRL „Monolit Business Grup”.

În atare circumstanțe Curtea de Apel Chișinău a reținut că prima instanță corect a ajuns la concluzia temeiniciei cerințelor înaintate de SRL „Biluxtrans” cu privire la încasarea sumei.

La 03 iunie 2019, Alexandru Mogoreanu, reprezentat de avocatul Marina Frecauțan, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au aplicat eronat și încălcat normele de drept material și procedural ce au dus la soluționarea greșită a cauzei, au fost apreciate arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Totodată, recurentul a invocat în susținerea cererii de recurs argumente de fapt și de drept similare celor expuse pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 martie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 05 aprilie 2019 (f.d. 205), dar la materialele cauzei lipsește dovada de recepționare a acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 03 iunie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În baza art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În corespundere cu art. 432, alin. (2), lit. a), b) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Art. 432, alin. (4) Cod de procedură civilă, statuează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În concordanță cu art. 241, alin. (5) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Prin prisma art. 373, alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, actele cauzei atestă că la 20 februarie 2017, SRL „Biluxtrans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Mogoreanu cu privire la încasarea sumei.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță prin hotărârea din 25 septembrie 2018 a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL

„Biluxtrans”; a încasat de la Alexandru Mogoreanu în beneficiul SRL „Biluxtrans” prejudiciul material în sumă de 242 107 lei și taxa de stat în sumă de 7 264 de lei.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 martie 2019 a respins apelul declarat de Alexandru Mogoreanu, reprezentat de avocatul Marina Frecauțan, și a menținut hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Precum denotă actele cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare, prin prisma art. 8, 14, 513, 572 din Codul civil, au constatat că recipisa semnată la 19 noiembrie 2014 de către Alexandru Mogoreanu, a fost o sursă generatoare de obligații în temeiul căreia se desprinde angajamentul semnatarului cu privire la respectarea anumitor condiții, în schimbul dreptului său de a solicita și primi servicii de reparații și îmbunătățiri ale edificiului din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihuștrului 42/1, din contul SRL „Biluxtrans”. Obligațiile lui Alexandru Mogoreanu fiind corelative obligațiilor SRL „Biluxtrans” de efectuare a lucrărilor ce constau în: reparația acoperișului blocului locativ, parțial fațada, reparația cazangeriei, montarea cazanului, reparația cosmetică în încăperea cazangeriei, instalarea luminii electrice și apei potabile, divizarea în drept a lotului adiacent cu suprafața de 0,06 ha, cu înregistrarea la oficiul cadastral, soluționarea problemelor legate de canalizarea blocului locativ, crearea accesului la fântâna cu apă potabilă construită de locatarii blocului locativ din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sihuștrului 42/2, nr. cadastral XXXXX sau montarea fântânii în fața blocului din aceeași adresă.

Totodată, instanțele de judecată au reținut că obligațiile executate de către SRL „Biluxtrans” se confirmă prin facturile fiscale (f.d. 29-31, 34, 36, 38-41, 48) care demonstrează că au fost suportate cheltuieli pentru efectuarea lucrărilor indicate în textul recipisei din 19 noiembrie 2014; devizul local din 16 februarie 2015 (f.d. 42-43); contractul de executare a lucrărilor, încheiat între SRL „Biluxtrans” și Serghei Guțu (f.d. 44-45), prin care s-a convenit la efectuarea lucrărilor; conturile de plată (f.d. 28, 32, 33, 35, 37, 40, 47, 49), ceea ce a și servit temei de admitere a acțiunii de prima instanță, în cazul în care reclamanta a suportat cheltuieli esențiale pentru efectuarea lucrărilor pe care și le-a asumat, contând pe buna-credință a lui Alexandru Mogoreanu și pe faptul că acesta și-a asumat obligația să nu pericliteze sau dăuneze în vreun fel realizării anteacontractului încheiat între SRL „Biluxtrans” și SRL „Monolit Business Grup”.

Or, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră hotărârile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare neîntemeiate, deoarece acestea nu au stabilit caracterul raportului juridic dintre părți, prin prisma alegațiilor părții reclamante și a părții pârâte în coroborare cu actele cauzei și normele materiale aplicabile speței.

Astfel, instanțele de judecată au indicat că în data de 19 noiembrie 2014 între SRL „Biluxtrans” și Alexandru Mogoreanu a avut loc o înțelegere, confirmată de un înscris (recipisă), prin care o parte, și anume SRL „Biluxtrans”, avea sarcina de a-și onora obligațiile de reparație a acoperișului blocului locativ, a fațadei imobilului, a cazangeriei, montarea cazanului și a sistemului electric, iar cealaltă parte, în persoana lui Alexandru Mogoreanu, avea în sarcină de a nu periclita, prin acțiuni sau inacțiuni proprii, raportul juridic de vânzare-cumpărare a unui teren

aferent blocului de locuit din str. Sihastrului 42/1, dintre SRL „Biluxtrans” și SRL „Monolit Business Grup”.

Colegiul, însă, învederează că în recipisa din 19 noiembrie 2014 se redă un alt conținut și alte circumstanțe.

Așadar, conform înscrisului din 19 noiembrie 2014, se denotă că recipisa a fost scrisă din numele locatarilor, ceea ce presupune că lucrările care urmau a fi efectuate sunt pentru toți locatarii blocului și nu personal pentru Alexandru Mogoreanu; recipisa nu prevede careva obligații pecuniare, sau de alt gen; totodată, nu este cert din care motive și ce calitate deținea Alexandru Mogoreanu.

Mai mult ca atât, recipisa din 19 noiembrie 2014 nu conține careva obligații asumate de către Alexandru Mogoreanu asupra terenului din str. Sihastrului 42/1 și nu prevede condiționarea SRL „Biluxtrans” în vederea efectuării unor lucrări în sumă de 242 107 lei.

Colegiul decelează că SRL „Biluxtrans” a invocat suportarea unui prejudiciu material conform contractului de prestări servicii și lucrări fără număr din 10 noiembrie 2014, însă, conform acestuia, Serghei Guțu a prestat servicii de reparație în beneficiul persoanei juridice SRL „Biluxtrans”.

Prin urmare, Colegiul civil relatează că lui Alexandru Mogoreanu nefiind subiect al actului juridic menționat nu i se poate imputa careva obligații.

Or, conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Componenta delictului civil include următoarele componente; prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu, precum și vinovăția. Acestea sunt condiții generale, necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, potrivit regulilor generale, exclude răspunderea delictuală cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar a nota că atât prima instanță, cât și instanța de apel în motivarea soluțiilor adoptate, au constatat pe de o parte că lucrările invocate urmau să fie efectuate pentru blocul locativ, dar pe de altă parte încasează suma integral de la recurent, fără a verifica dacă au fost îndeplinite lucrările și în favoarea cui ele au fost, în cazul în care actele cauzei nu denotă cert lucrările efectuate și valoarea acestora.

Conform art. 14 din Codul civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat). Dacă cel care a lezat o persoană într-un drept al ei obține ca urmare venituri, persoana lezată este în drept să ceară, pe lângă reparația prejudiciilor, partea din venit rămasă după reparație.

În corespundere cu art. 513 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Articolul 514 din Codul civil, stabilește că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar în sensul art. 572 alin. (1) - (2) din Codul civil, temeiul

executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Prin prisma normelor precitate în coroborare cu actele cauzei instanța de recurs constată netemeinicia acțiunii înaintate de SRL „Biluxtrans”.

Mai mult, Colegiul învederează că contractul de prestări servicii și lucrări din 10 noiembrie 2014 a fost încheiat între SRL „Biluxtrans” și Serghei Guțu, anterior semnării recipisei (19 noiembrie 2014).

Totodată, actul de predare-primire a lucrărilor executate a fost semnat la 07 februarie 2015 între SRL „Biluxtrans” și Serghei Guțu, pe când facturile prezente la cauză și emise pe numele terților, sunt datate după întocmirea actului de predare-primire a lucrărilor.

Colegiul mai reține că facturile fiscale prezentate de SRL „Biluxtrans”, ca probe în susținerea poziției sale, au fost eliberate pentru diferite persoane fizice și juridice (fiind indicați ca beneficiar a bunurilor procurate „persoană fizică”, „SRL „Mihcons Plus”).

Respectiv din cele constatate rezultă că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat prevederile legale reținute la caz și nu au determinat just caracterul raportului juridic dintre părți.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a cauzei, deoarece prezintă relevanță și folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, rezultând din specificul acestui și care presupune în sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe, pertinente și concludente a situației de fapt.

Or, în conformitate cu art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Alexandru Mogoreanu, reprezentat de avocatul Marina Frecauțan.

Se casează integral decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biluxtrans” împotriva lui Alexandru Mogoreanu cu privire la încasarea sumei, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biluxtrans” împotriva lui Alexandru Mogoreanu cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Galina Stratulat